

Beleidsplan Vrouwenkoor Sola Gratia 2013-2016

1. Inleiding

Waarom maken we dit beleidsplan?

Sola Gratia bestaat op 14 december 2016 50 jaar en is uitgegroeid tot een koor met een veelzijdig repertoire, met concerten in de regio, de drie noordelijke provincies en ook in Duitsland.

We willen ons blijvend verbeteren, ons bereik vergroten, aantrekkelijk zijn voor nieuwe en jonge leden, samenwerken met andere disciplines, als koor naar buiten treden en laten zien wie we zijn.

Met dit beleidsplan geven we richting aan de ontwikkeling van het koor en maken we onze doelstellingen kenbaar aan leden, aspirant leden, geïnteresseerden, subsidiegevers, samenwerkingspartners.

Sola Gratia is een koor dat volledig uit amateur-zangers bestaat en geleid wordt door een professionele dirigent. Het koor streeft naar hoge muzikale kwaliteit en wil dan ook voortdurend in ontwikkeling zijn en uitdagende programma's brengen. Een goede sfeer is daarbij van groot belang en zal altijd een belangrijk aandachtspunt zijn.

Het koor heeft een Christelijke signatuur, vanuit die signatuur willen wij een sociaal gezicht laten zien en open staan voor alle gezindten. Wij gaan ervan uit dat de leden de gebruiken van het koor respecteren en bereid zijn om incidenteel medewerking aan kerkdiensten te verlenen. Voor het overige zijn wij een koor als ieder ander koor met een werelds en een geestelijk repertoire en een concerttraditie.

Het koor is aangesloten bij de Koninklijke Christelijke Zangersbond en neemt alle daaruit voortvloeiende verplichtingen in acht zoals het respecteren van auteursrechten. De normbedragen voor de vergoedingen van de dirigent en musici hanteren wij als richtlijn. Om aan deze verplichtingen te kunnen voldoen moet de financiële basis van het koor sterk zijn. Ook in dat verband is het van belang om als koor een duidelijk profiel te tonen.

2. Doelstelling

Sola Gratia is een vereniging en heeft het beoefenen van de zangkunst in de ruimste zin van het woord als doel.

Het koor streeft ernaar een breed repertoire te ontwikkelen van oude tot hedendaagse klassieke muziek met in hoofdzaak originele composities voor vrouwenkoor. Het koor wil zoveel mogelijk verschillende groepen in aanraking brengen met vocale muziek door regelmatig vernieuwende en bijzondere programma's samen te stellen.

3. Beleid

Om deze doelstelling te verwezenlijken zullen we in dit beleidsplan beleidsvoorstellen formuleren die onder meer betrekking hebben op de keuze van programmering, de versterking van onze muzikale kwaliteit, de verbreding van ons werkterrein, de te voeren publiciteit, financiële stabiliteit en de rol van het Bestuur en de verschillende commissies.

4. Programmering

De dirigent en het Bestuur van Sola Gratia zijn verantwoordelijk voor de programmering. De dirigent heeft de artistieke leiding en het Bestuur let vooral op de financiële haalbaarheid van de programmering en draagt er zorg voor dat de stem van de leden wordt gehoord.

Ten aanzien van de programmering ligt het zwaartepunt op het brengen van veelzijdige concerten uit de verschillende stijlperiodes.

Bij de programmering van de concerten wordt gelet op een evenwichtige opbouw van het programma. Naast de meer klassieke werken worden ook interessante hedendaagse composities uitgevoerd.

Indien financieel haalbaar werken wij met begeleiding van een orkest, ensemble, organist of pianist. Solopartijen worden meestal gezongen door gastzangers(essen)

Het koor streeft ernaar om een groot aantal stukken op uitvoeringsniveau “paraat te hebben” zodat, indien daartoe aanleiding is, op korte termijn een volwaardig concertprogramma kan worden samengesteld.

Het koor neemt wanneer het in het programma past, ook deel aan korendagen en concoursen, zoals de Manifestatie Vocaal die wordt georganiseerd door de KCZB. Het besluit om wel of niet met een korendag of een concours mee te doen, is afhankelijk van de planning en de beschikbaarheid van de dirigent. Het besluit om wel of niet deel te nemen wordt aan de leden voorgelegd.

Naast de concerten werkt het koor incidenteel mee aan kerkdiensten, kerstnachtdiensten, herdenkingen en plaatselijk georganiseerde evenementen.

De voorlopige planning en repertoirekeus van de concerten en deelname aan andere activiteiten wordt - na overleg met de leden - vastgesteld in het jaar daaraan voorafgaand. Wij willen daarmee zeker stellen dat er voldoende tijd is voor de voorbereiding, subsidieaanvragen e.d.

Bij spontane verzoeken om deelname aan activiteiten bekijkt het Bestuur of deze in de planning passen, of ze passend zijn bij de doelstelling van het koor of dat er een bijzondere reden is om aan het verzoek te voldoen. Het besluit tot deelname wordt aan de leden voorgelegd.

Het staat de leden uiteraard vrij om zelf koorgenoten te vragen om buiten koorverband aan activiteiten mee te doen. Zij organiseren dat dan onder eigen verantwoordelijkheid en niet onder de naam van het koor.

5. De concerten

Het koor geeft meerdere concerten per jaar.

Een aantal concerten wordt uitgevoerd in samenwerking met andere koren, de zogenaamde dubbelconcerten, waarbij het concert kan worden uitgevoerd in de beide standplaatsen.

De concerten zijn a capella, met piano – of orgelbegeleiding of andere instrumentale begeleiding. De begeleiding op de piano wordt verzorgd door Ellen Dijkhuizen.

De solopartijen worden gezongen door professionele zangers, bij kleinere werken kunnen koorleden solopartijen zingen.

Eens in de vijf jaar voert het koor een groter werk met orkest uit. Het laatste grote concert was in 2012. Het eerstvolgende grote concert vindt plaats in 2017.

Jonge talentvolle musici met concert ervaring kunnen gevraagd worden een programmaonderdeel te verzorgen; er is contact gelegd met het PR.Christina Concours om – mogelijk noordelijke- laureaten een podium te bieden.

6. Repertoirekeuze

Sola Gratia zingt muziek uit alle tijden, maar bij voorkeur muziek die oorspronkelijk voor vrouwenkoor gecomponeerd is. Het koor beschikt over een zeer ruim repertoire uit de 18^e en 19^e eeuw. Daar zit op dit moment ook de kracht van het koor.

Het koor heeft de zich afgelopen jaren echter ook verder verdiept in de hedendaagse koormuziek en wel uit Israël en Tsjechië en zal het hedendaags repertoire blijven uitbreiden.

Het koor zal zich in de komende beleidsperiode tevens richten op specifieke thema's: 2013 was het bijv. "Britten jaar" en het koor streefde ernaar in dat jaar de Missa Brevis in D te kunnen uitvoeren.

Dit werk componeerde Britten in 1959 voor het jongenskoor van de Westminster Cathedral. Ook staat het Requiem van Fauré op het programma. Dit werk werd tussen 1887 en 1890 gecomponeerd en in 1924 uitgevoerd op de begrafenis van de componist.

Tenslotte neemt het koor werken op in het repertoire die voor bepaalde gelegenheden als herdenkingen zijn gecomponeerd (bijv. In Memoriam Anne Frank van H. Goodall).

De afgelopen jaren zijn grote werken als de Missa Brevis van Benjamin Britten en het Gloria van Vivaldi, het Stabat Mater van Bach/Pergolesi het het Stabat Mater van Abos gezongen, maar ook mooie kleinoden als de Litanies a la Vierge Noire van Poulenc. Onder de gedurfde hedendaagse muziek bevonden zich bijv. Epitaph van de hedendaagse Canadese componist Ryan, Mass No.6 van G. Orbán en A little Jazz Mass van Chilcott.

Ook zong Sola Gratia een compositie, die conservatoriumstudent David de Jong speciaal voor Sola Gratia componeerde.

In de toekomst wil Sola Gratia op dezelfde weg voortgaan en zich in de breedte blijven ontwikkelen.

Er is een muziekcommissie die samen met de dirigent, op basis van de hierboven geformuleerde afspraken over het repertoire, de keuze van de stukken verzorgt.

De muziekcommissie overlegt met het Bestuur over de gekozen stukken, alvorens tot aanschaf wordt overgegaan. Het Bestuur kijkt of de aanschaf binnen de begroting past.

Ook de koorleden kunnen voorstellen aan de muziekcommissie doen om werken in het repertoire op te nemen. De muziekcommissie overlegt over de voorstellen met de dirigent.

7. Muzikale samenwerking

Voor de uitvoering van een groot werk is het koor over het algemeen aangewezen op de samenwerking met een ruim bezet orkest, terwijl voor meer kleinschalige concerten vaak gebruik wordt gemaakt van de inbreng van een één of meerdere instrumentalisten en solisten. In de toekomst wil Sola Gratia proberen ook op een andere wijze samen te werken met instrumentalisten, bijvoorbeeld in een kleinere bezetting. Dit kunnen ensembles zijn van gevorderde conservatoriumstudenten met voldoende kwaliteit en concertervaring, die een deel van het programma vullen. Er kan ook een relatie gelegd worden met de organisatie van het Prinses Christina concours om jonge musici een podium te bieden.

Het koor werkt vast samen met het gemengd koor Capella Oecumenica uit Delfzijl en heeft inmiddels ook succesvolle dubbelconcerten gegeven met o.a. het Drents Kamerkoor, mannenkoor Canta Libre uit Ten Boer, Mannenkoor Het Hogeland.

Het koor blijft op zoek naar andere koren in de noordelijke provincies en Duitsland om in samenwerking concerten te organiseren.

8. Samenwerking met andere kunstdisciplines

Ook door in de programmering de samenwerking te zoeken met beoefenaars van andere kunstvormen wil Sola Gratia zich profileren in de provincie en daarbuiten. Als voorbeeld noemen wij de uitvoering van het muzikale sprookje Der Rose Pilgerfahrt waaraan het koor op verzoek van het IVAK haar medewerking heeft verleend. Deze voorstelling, waarin zang en dans werden gecombineerd, werd twee maal uitgevoerd in Delfzijl en één keer in Emden (Duitsland) onder de naam “Brückenkonzert”, dankzij de contacten van het IVAK met Kultur – am – Emsdelta.

Het Bestuur verwacht door in zijn programmering verschillende kunstdisciplines samen te laten komen, niet alleen een groter publiek te bereiken, maar ook een creatieve wisselwerking tussen de beoefenaars van de diverse kunstuitingen te laten ontstaan.

9. Zangkwaliteit en instrument

Sola Gratia wil zich, zowel door de keuze van programmering als door het nastreven van een hoge kwaliteit van de uit te voeren programma's, profileren op het gebied van vocale zangkunst voor vrouwenkoor in de provincie en daarbuiten. De capaciteiten van de dirigent en de inzet van de leden van het koor bepalen in grote mate de muzikale kwaliteit van het koor.

Sola Gratia beschikt sinds september 2015 over een eigen vleugel.

De rol van de dirigent

Sola Gratia staat sinds 1981 onder de directie van Ties Molenhuis. De dirigent staat voor een hoog kwaliteitsniveau, dat zich uit in een duidelijke visie op de programmering en de interpretatie van de uit te voeren werken, in een grote mate van muzikaliteit, een goede

zangtechniek en een uitgebreid netwerk. Deze capaciteiten stellen de dirigent in staat het koor verder te brengen in de verwezenlijking van zijn doelstelling.

De dirigent heeft de artistieke leiding, zodanig, dat hij vrij is in de muzikaal-technische uitvoering van zijn werkzaamheden. De dirigent heeft de artistieke verantwoordelijkheid voor een concert en voor de repetities.

Als lid van de muziekcommissie bepaalt hij mede de in te studeren en uit te voeren werken en geeft advies over de eventuele medewerking van solisten en instrumentale begeleiding bij uitvoering.

Voorts heeft de dirigent een docerende taak. Hij zal moeten werken aan de houding van de koorleden bij het zingen, de ademhalingstechniek, stemvorming, uitspraak, klankkleur, intonatie, klinkervorming, etc.

De rol van de leden

Iedereen kan enkele keren komen meezingen bij het koor. Als iemand lid wil worden van het koor kan de dirigent adviezen geven over de benodigde scholing. Gezien de moeilijkheidsgraad van de muziek is het kunnen lezen van notenschrift belangrijk. De leden hoeven niet direct van blad te kunnen zingen. Een redelijke zangtechniek is een voorwaarde, maar dat kan geleerd worden. Verder is het van belang dat er in het koor een plezierige sfeer heerst, dat de leden elkaar helpen, ondersteunen en stimuleren.

De dirigent geeft als daar aanleiding toe is aan individuele leden adviezen over zangles of andere technische scholing.

Als een koorlid naar het oordeel van de dirigent op geen enkele wijze in staat is om op het niveau van het koor mee te komen zal het Bestuur dat koorlid verzoeken het lidmaatschap op te zeggen.

Sola Gratia kent geen maximum leeftijd voor zittende leden. Uitgangspunt is dat zittende leden goed in staat zijn zelf of in overleg met de dirigent te bepalen of zij nog voldoende bij stem zijn om een goede bijdrage aan het koor te leveren.

Het koor zal zich actief moeten inzetten om zeker ook jonge leden te werven. Jonge stemmen hebben een positieve invloed op de koorklank en jonge leden zorgen voor de continuïteit van

het koor. Het Bestuur zal daar actief mee bezig moeten zijn, maar ook van de leden wordt verwacht dat zij proberen jonge vrouwen te interesseren voor het koor.

Naast de algemene open repetities, organiseert het koor open avonden, waarbij ieder koorlid mogelijk geïnteresseerde liefhebbers kan nemen.

De scholing van de leden

Het koor wil haar kwaliteit blijven ontwikkelen en heeft daarom aandacht voor scholing op het individuele niveau en op het niveau van het koor als geheel. Bij dat laatste gaat het om stemvorming en het ontwikkelen van een goede koorklank. Bij het individuele niveau gaat het om zangtechniek en kennis van het notenschrift. Stemvorming binnen het koor en koorscholing door de dirigent of zangpedagoog hebben als doel om zangtechniek en zangniveau te stimuleren en daarmee de kwaliteit van de uitvoeringen te bevorderen. Regulier worden door de dirigent stemtesten gehouden om te zien of koorleden op de juiste plek in het koor staan en over voldoende zangtechniek beschikken.

Het Bestuur organiseert jaarlijks een aantal scholingsmogelijkheden. Daarbij wordt in ieder geval gezamenlijk gewerkt aan stemvorming en koorklank.

Voor belangrijke concerten worden ook aparte stemvormingrepetities gehouden .

Tevens worden er – indien mogelijk - studieweekenden georganiseerd met als programma een combinatie van studie, ontspanning en een klein concert of medewerking aan een dienst.

Andere onderwerpen, zoals kennis van het notenschrift, ritme oefeningen etc., kunnen naar behoefte van de leden worden georganiseerd.

Leden die hun zangtechniek willen verbeteren kunnen daar het beste zangles voor nemen.

Het Bestuur zal proberen om de scholing van het koor zoveel mogelijk te laten plaatsvinden op de reguliere repetitietijden, bijvoorbeeld op momenten dat de dirigent verhinderd is, of mogelijk een half uur voordat de repetitie begint.

Scholingsdagen worden in overleg met de dirigent georganiseerd en ruim van tevoren aan de leden voorgelegd.

De concerten

Er is een concertcommissie, die zorg draagt voor een goed verloop van de concerten.

De leden zorgen ervoor dat zij de uit te voeren muziek beheersen. De voorbereiding bestaat naast de koorrepetities uit het oefenen thuis al dan niet met behulp van ingespeelde cd's en zonodig aparte stemrepetities. Zonodig worden extra koorrepetities ingelast. Als leden individueel extra ondersteuning nodig hebben kunnen zij dat aangeven bij het Bestuur.

De kleding bij de concerten is doorgaans zwart met een tevoren afgesproken kleuraccent, passend bij de sfeer van het concert. De muziek zit in een zwarte map, die bij het in rij opkomen en afgaan onder de rechter arm wordt gedragen.

Het bestuur heeft besloten dat de koorleden bij voorkeur vanaf een lessenaar zingen; dat moet dan een zwarte lessenaar zijn. Zij die behoefte hebben aan kruk kunnen daar gebruik van maken.

10. Publiciteit

Om zoveel mogelijk potentiële bezoekers van concerten en eventuele nieuwe leden te bereiken, is publiciteit een onmisbaar middel. Sola Gratia maakt gebruik van diverse publiciteitskanalen. Publicitaire werkzaamheden binnen het koor worden verricht in samenwerking met de secretaris en bij concerten ook door de concertcommissie.

Sola Gratia beschikt over een website, www.sola-gratia.nl waar men onder meer algemene informatie over Sola Gratia kan vinden en waar de aanstaande concerten worden genoemd.

Voor ieder concert worden posters, flyers, toegangskaartjes en een programmaboekje gemaakt. We streven naar een duidelijke huisstijl, zodat direct herkend kan worden dat het om Sola Gratia gaat.

De posters en flyers worden op grote schaal verspreid in de plaats waar het concert gehouden wordt en in de ruime omgeving en verder bij organisaties die publiek trekken dat geïnteresseerd zou kunnen zijn. Ook worden persberichten verzorgd in de belangrijkste media in de Ommelanden. Een en ander met als doel een groot publiek te bereiken.

Daarnaast sturen we informatie naar verschillende culturele commissies en organisaties.

Het ligt in de bedoeling om het publiciteitsbeleid uit te breiden, onder andere door middel van het aanbieden van interviews met de dirigent dan wel een van de leden van het Bestuur aan de pers. Ook zal een persbericht zo mogelijk worden voorzien van een foto van het koor en/of de dirigent om zodoende de kans op een opvallende plaatsing van de aankondiging te vergroten.

11. De financiële stabiliteit

De omvang van ons koor is stabiel op ongeveer dertig leden, en de wens om op een hoog niveau – onder leiding van een deskundig en bevlogen dirigent - muziek te maken, vergt een stevige financiële basis. De door de leden te betalen maandelijksse contributie vormt de basis voor de begroting.

In het huidige financiële beleid wordt onderscheid gemaakt tussen vaste lasten en variabele lasten, verbonden aan concerten (projecten). Het streven is erop gericht dat de vaste lasten, bestaande uit het honorarium voor de dirigent, de huur van repetitieruimte en abonnementen, in evenwicht zijn met de vaste inkomsten. Voor concerten worden afzonderlijke concertbegrotingen opgesteld, waarin als belangrijkste bronnen van inkomsten zijn opgenomen: recette, subsidies (overheid), giften (fondsen) en advertenties. Zeker bij concerten waaraan professionele solisten en musici meewerken, is de begroting niet sluitend te maken zonder extra inkomsten.

Extra inkomsten worden verkregen door activiteiten van de koorleden (deelname op Koningsdagmarkten, verkoop van loten, acties, e.d.), het werven van subsidies en sponsorgelden.

Het Bestuur let bij alle uitgaven op mogelijkheden van kostenbesparing.

Dankzij de extra inspanningen van de leden heeft het koor tot nu toe al haar plannen kunnen verwezenlijken. Door het wegvallen van sommige subsidie mogelijkheden zullen de koorleden nog meer dan voorheen door activiteiten voor inkomsten moeten zorgen.

12. De organisatie

Het werk dat gedaan moet worden om de doelstelling van Sola Gratia te verwezenlijken wordt in de eerste plaats gedragen door het Bestuur. De zittingstermijn van de Bestuursleden is drie jaar en zij zijn herkiesbaar. Zij treden volgens rooster af, zodat continuïteit is gewaarborgd.

Daarnaast worden belangrijke taken verricht door commissies:

De muziekcommissie: deze commissie verzorgt in overleg met de dirigent de keuze van de koorstukken

De concertcommissie: deze commissie zorgt voor het goed verlopen van de concerten en de voorbereidingen voor de concerten.

De muziekarchiefcommissie: deze commissie houdt zich bezig met het beheer en de aanschaf van de koorstukken.

De activiteitencommissies: deze commissies organiseren de activiteiten op Koningsdag ,de studieweekenden etc.

Het koor beschikt over vele actieve leden, die bereid zijn om in de commissies zitting te nemen, of andere voorkomende werkzaamheden te verrichten. Daarnaast dragen alle koorleden bij aan een goed verloop van de zaken binnen het koor.

13. Slot

Op basis van dit meerjarenbeleidsplan stelt het Bestuur jaarlijks een activiteitenplan vast, waarin de hier geformuleerde voornemens concreet worden gemaakt. De programmering en andere informatie is te vinden op de website www.sola-gratia.nl .